

vertebrală în poezia, muzica și ritmurile românești.

Căutînd permanent noi modalități de a apropia spectatorii de teatru, am editat și în 1987 un supliment al programelor de sală: „Cortina”. Interviu cu scriitori și actori, reportaje, amintiri, glume, fișe biografice, rubrici de informare, iată doar cîteva caracteristici ale „Cortinei” noastre.

Avem sentimentul că începem anul 1987 sub auspicii bune: în ianuarie are loc premiera **Noptii furtunoase** de I. L. Caragiale în montarea lui Dan Micu, cu unii dintre actorii noștri cei mai înzestrați. În martie, asistăm la debutul scenic al prestigiosului prozator și scenarist Petre Sălcudeanu, cu piesa **La un pas de fericire**, în regia lui Valeriu Paraschiv. Se află în diferite stadii de pregătire spectacole după texte importante ca: **Viforul** de Delavrancea, **Umbra** de Vasile Voiculescu, precum și altele semnate de contemporanii noștri Marin Sorescu, Ion Băieșu, Mircea Radu Iacoban, Tudor Popescu, Virgil Stoienescu, Mihai Ispirescu. Colaborăm cu tînărul poet și dramaturg Matei Vișniec, pentru a-l vedea și pe el, în sfîrșit, la luminile rampei, ca și pe alți tineri talentați.

Notăm că se află în repetiții **Livada** cu vișini de A. P. Cehov, în viziunea Sandei Manu, și **Propilee și orhidee** de scriitorul grec Dimos Rendis Ravanis, regizată de Mircea Marin.

Alte opțiuni repertoriale pentru 1987: **Furtuna** de dramaturgul chinez Cao-Yu, **Tot ce avem mai sfînt** de Ion Drută, **La porțile pădurii**, adaptare după Elise Wiesel, recentul laureat al Premiului Nobel pentru pace, **Un castel în noiembrie** de dramaturgul francez Em. Roblès.

Este un program ambițios, care ne dă posibilitatea și ne obligă să pregătăm bine și prima parte a stagiunii 1988.

La toate aceste spectacole lucrăm cu regizori de valoare. În afara numelor anunțate, îi mai amintim pe Cătălina Buzoianu, Dinu Cernescu, Alexandru Dabija, Mircea Cornișteanu, Alexandru Dărie ș.a.

Calitatea spectacolelor de teatru, deci regia și interpretarea, este cea mai importantă garanție pe care o putem oferi textelor dramatice, în drumul lor, adeseori capricios și dificil, spre inima și conștiința spectatorilor.

Pînă acum n-am avut, în acest efort, regrete și decepții deosebite. Sperăm să nu le avem nici în anul 1987!

Ion BRAD

Anchetă realizată de Paul Cornel CHITIC

CoLEidoscop

În ultimele luni ale anului 1986, spectatorii bucureșteni au beneficiat de cîteva producții extradistice în interpretări notabile la Sala Polivalentă. Menționăm „Gala muzicii și a dansului” cu participarea lui Mircea Albulescu (recitînd din propria creație poetică), Florin Piersic (în chip de „actor total”), Horațiu Mălăele (cu imitații de crainici) etc.

Studioul I.A.T.C. a avut ingenioasa idee de a realiza o „paradă a vedetelor”, invitînd absolvenții mai de demult și mai de curînd la o întîlnire sub titlul Ieri studenți, astăzi stele. În program: Dem Rădulescu, Mircea Albulescu, Tamara Bucurceanu, Silviu Stănculescu, Florin Piersic, Dumitru Rucăreanu, Virgil

Ogășanu, Tudor Gheorghe (ca menestrel), Cornel Constantin, Mihai Mărimare, Gelu Colceag și alții.

Un veritabil „șoc publicitar” (dovadă și sălile arhipline) a declanșat Marea revistă de la Teatrul Mic, **Spectacol** în care i-am aplaudat pe Mitică Popescu, Dem Rădulescu, Anda Călugăreanu, Vistrian Roman, Mihai Dinule, Dan Condurache, Florin Călinescu, Eugen Cristian Motriuc, Rodica Negrea, Simona Măicănescu, Valy Sterian și „Compania de sunet”, Corina Chiriac și solista bulgară Rossitsa Kirilova.

★

În „România literară” (nr. 49/1986), scriitorul Ion Brad, directorul Teatrului „Nottara”, aduce un call

CoLEidoscop

„Omăgiu unui spirit lucid”, prezentîndu-l pe romanțierul Elie Wiesel (născut în Sighetul Marmăției), prouspăt deținător al Premiului Nobel pentru pace. Revista publică și un fragment din dramatizarea romanului „Porțile pădurii” de Elie Wiesel, a cărui acțiune se petrece pe plaiurile maramureșene. Versiunea scenică, realizată de Dinu Cernescu și Dan Caragea, va vedea lumina rampei la Teatrul „Nottara”.

★

Ideea de almanah teatral are la noi o tradiție de peste un veac și jumătate: în 1834, apărea „Almanach du Théâtre de Boukaresti” iar în 1863, „Arena — Humoristischer Theater Almanach”.

zind pe zăgrăvirea mutațiilor psihologice, pe realizarea interioară a eroului anonim care este OMUL de la țară, comunistul profund implicat în problematica majoră a politicii statului nostru, a partidului nostru. A sosit momentul ca, pe măsura uriașelor eforturi de ridicare a vieții materiale, a realizărilor din toate domeniile, să ne afirmăm deplin, prin arta dramatică, în calitate de făuritori ai conștiinței revoluționare, teatrul situându-se în felul acesta cuși mai mare vigoare pe linia unei veritabile tribune a artei militante.

Este imperativ ca în dramaturgie să descoperim cit mai curind adevăruri artistice legate nu de țărănul care a fost ieri, ci de muncitorul agricol de azi, implicat dinamic, cu noua sa structură de caracter, în socialism. Scriitorii trebuie să aibă în vedere că eforturile țărănului de a participa atât de viu, de conștient la viața țării sînt de fapt sensuri ale existenței sale, ale existenței întregului nostru popor, acte care ne obligă pe noi, oamenii de teatru — și, implicit, pe dramaturgi — să găsim și, mai cu seamă, să reevaluăm incandescența acestei epoci, incandescența făuritorilor ei, a eroilor, a comunistilor, a participanților la noua revoluție agrară.

Înțelegerea timpului nou, a fenomenelor corelate cu el i-au dat și dau preocupare și izvor de inspirație autorului Ion Bălan în crearea unei atente și viguroase imagini a satului românesc. Primarul desenat de autor nu este altcineva decît omul de tip nou, eroul zilelor noastre, comunistul, este eroul faptelor sale și nu numai al vorbelor, crezul său revoluționar, în conștiința colectivității în care trăiește, pentru dînsul înseamnă în primul rînd muncă, iar omul, se știe, este, între cer

și pămînt, singurul stăpîn al faptelor sale, simbolice redade prin cuvîntul PÎINE.

În jurul primarului, al vieții primarului, într-o „zi obișnuită” se trec „apte obișnuite”, cărora el le conferă înalta temperatură a adevărului; el modelează și remodelează conștiințele semenilor săi, în calitatea lui de purtător al noului, și totuși numai și numai cu înaltul gînd al faptei, al noii existențe care, pentru întreaga colectivitate, înseamnă revoluție agrară.

Ca realizator al spectacolului, am avut intenția de a valorifica, într-o imagine scenică adecvată, acest text dramatic, constituind pentru mine, de bună seamă, o preocupare plină de răspundere, dar și de tentații profesionale. Astfel, am simțit nevoia de a aduce pe scenă, alături de oameni, de caractere puternice, elementele esențiale între care oamenii satului nou există, elemente care le dau vigoare, forță. Omul cîmpiei necuprîns, arse de secetă, omul cîmpiei între cer și pămînt, nu este un învins de natură, ci, nestrămutat în speranță dar mai ales în hotărîrea de a învinge prin faptele sale, prin eroismul atât de obișnuit al acestui OM, aplică metode agrotehnice noi, moderne, neuitînd de rosturile naturii. Între cer și pămînt este OMUL, el dă glorie pămîntului care, pe măsura faptei sale, îl răspîndește, el este stăpînul pămîntului, el este făuritorul PÎINII.

Asemenea gestului din final, cînd pămîntului, rodit prin neprecupețitul efort al omului, ploaia îi sporește fertilitatea, am încercat și noi, realizatorii spectacolului Pînda, să obținem un grăunte de adevăr în această incitantă campanie a smulgerii roadelor unui pămînt atât de generos, pămîntul patriei.

CALEIDOSCOP

Desprindem din „Almanahul literar 1987” editat de Asociația scriitorilor din Bu urești cîteva secvențe teatrale: „Cinci minicomedii” de Ion Baieșu și evocarea cu parfum de epocă „Ionii teatrului românesc” de Gaby Mihailescu. Te cîni „Mărilă”

★

Încă un umorist de bună calitate semnează în colecția „Cartea de vacanță” a

Editurii Sport-Turism. Prin intermediul volumului „Test de fidelitate” îl descoperim în această postură pe Toma Biolan, secretarul literar al Teatrului. „A. Davila” din Pitești, pe care îl cunoșteam ca autor al unor piese pentru teatrul de păpuși, eseist, teatrier și poet.

★

Dramaturgul și prozatorul constănțean Eugen Lu-

CALEIDOSCOP

mezianu ne surprinde plăcut în calitate de reporter prin recentul volum de impresii de călătorie „Compuneri libere pe ilustrate” (Editura Sport-Turism). Ochiul atent al jurnalistului consemnează imagini surprinzătoare, cultura omului de litere le încarcă de sensuri nebănuite, iar tonul vioi, susținut de șarje satirice și explozii de autoironie, face lectura antrenantă.

Strada. În fața sediului Comitetului municipal de partid. În stînga scenei, Anghel Tocsobie. David Visarionovici Cezar și Șoferul așteaptă să poată intra în sediu. Un convoi neîntrerupt de oameni trece prin fața lor, încet și tăcut, ca într-o procesiune.

TOCSOBIE: Ce se întîmplă? Ce este?

ȘOFERUL: O înmormîntare.

DAVID VISARIONOVICI: Trebuie să fie cineva foarte sărac.

TOCSOBIE: Foarte mult tineret...

DAVID VISARIONOVICI: Așteptăm să treacă sau încercăm să ne strecurăm în sediu?

ȘOFERUL: Nu se face...

TOCSOBIE: Unde se duc, de fapt?

ȘOFERUL: Unde să se ducă? La cimitir. Dar cimitirul e exact în partea ailaltă, și trebuie să traverseze tot orașul, și de-acolo de unde stătea mortul drumul e chiar p-aici, prin fața sediului. E bine... Să vadă toată lumea..., și cine trebuie să înțeleagă...

TOCSOBIE: Să încercăm, totuși, să-i depășim.

ȘOFERUL: Mortul nu mai avem unde să-l depășim.

DAVID VISARIONOVICI: Cine e?

ȘOFERUL: Un inginer.

DAVID VISARIONOVICI: Și fără coroane, fără flori, fără nimic?

ȘOFERUL: Un amărît — însă om mare, foarte mare, adică Om. S-a împuscat. Și cine se omoară singur...

TOCSOBIE: Ce inginer, ce om mare? Cine se poate împușca aici, în acest oraș?

ȘOFERUL: N-a mai rezistat și și-a pus țeava puștii în piept...

DAVID VISARIONOVICI: N-a mai rezistat — la ce?

ȘOFERUL: La multe... Afară de luna asta, aprilie, cea-a mai rămas din ea, două zile mă mai despart de pensie, și altă ambiție n-am decît, cît mai am de trăit, să mîmine și eu trei mese pe zi la ora fixă.

DAVID VISARIONOVICI: Asta e toată ambiția duminată?

ȘOFERUL: Păi, e puțin, după o viață de revoluție?

DAVID VISARIONOVICI: Alceva nu mai ții minte din revoluție?

ȘOFERUL: Ce țin eu minte mă privește pe mine, tovarășe, pentru că și eu sînt tovarăș, și primul-secretar știe, și tovarășul director Cernat, adică fostul director, că l-au scos... Da' v-am auzit pe drum vorbind de un dosar. Ziceați mereu: „dosarul”, „dosarul”... Să știți că mie mi s-a încheiat de două ori, definitiv, dosarul. O dată în patruzeci și cinci, cînd m-au împuscat lîngă tovarășu Dumitru, în balconul U.T.C.-ului, și cineva s-a grăbit și a spus e-am murit, și o dată cînd a explodat linia trei a malaxorului și iar m-au dat dispărut. M-a scos, noaptea, tovarășul Cernat de sub dărîmături. D-aiă, acu, vreau să-mi închei eu dosarul, cu mina mea. Să nu se mai greșească... (După o pauză.) Il chema Mihai Călărășu. (Ultimii oameni din cortegiul trec.) Ei, gata, am ajuns la timp, adică... (se uită la ceas:) fără întîrziere.

TOCSOBIE: Într-adevăr, la timp.

S F Î R Ș I T

Caieidoscop

O inițiativă lăudabilă a secretarului literar al secției maghiare de la Teatrul de Stat din Oradea: în fiecare caiet-program este prezentat cîte un compartiment — atelier, birou — din marea armată a „anonimilor” din culise, apar, de asemenea, calde și romonografii consacrate

„bilanțurilor” de activitate ale unor truditori ai scenei. Caietele primite la redacție sînt interesante, îngrijit redactate, cu o grafică plăcută.

★

În numai cîteva pagini, caietul-program al recentei

Caieidoscop

premiere Urmărirea de Woody Allen la Teatrul Evreiesc de Stat îl înformează pe spectator, printr-o prezentare substanțială semnată de prof. univ. Ileana Berlogea, asupra dramaturgului, actorului, regizorului Woody Allen.

AVENIC